

(CD-76) ૪ – જંગલમાં ફૂલ જુએ, માણસ

જંગલમાં ફૂલ જુએ, માણસ દેખાય નહીં,
શહેરમાં ફૂલ ઊગે પગ તળે કચરાય જઈ.

ખીલ્યાં પૂર્વે રહેંસી નાખે, બહિર્મુખી આડાઈ,
આર્તધ્યાની ‘ઘાટ’ની, અવિચારી દાંડાઈ.

પરદેશી વિકૃતિથી દાઝી દેશી સંસ્કૃતિ,
પ્રલય કાળ, દુષ્પ્રમ-ઝાળ, અગ્નિ-તૃષ્ણા પ્રકૃતિ.

મોજ શોખ અખાડા, અનીતિના કુગાવા,
નેવે ચડ્યા સદાચાર ઘરાં માંડ્યાં ગંધાવા.

નિર્જીવ મજદૂરોનું લોહી ચૂસી જીવે શેઠ,
શક્કરવાર વળે નહીં, ઈન્સાનિયતની ઊતરે વેઠ.

મજૂર પીએ ગટર પાણી, શેઠનું પરદેશી પાણી,
ચંત્ર-જીવન બેલ-ઘાણી, ભૂખ-નિદ્રા રિસાણી.

કચડાચેલાં ફૂલ પર, અપમાનોની લીંટ, કીચડ,
હેવાનિયતની શૂળ કેવી, નિર્બળને ફોલે ગીધડ.

ભેલાઈ ગઈ છે શેઠાઈ, આધુનિક-નામે ઢેઢ,
સસુરવાડી, છોટી વહુને દેરાણી ને ખંડે જેઠ.

છડે-ચોક લીલામો, ખુલ્લો બુદ્ધિ-વ્યભિચાર,
માણસાઈ વેચાણી ત્યાં ઝીલે નહીં ધરતી-ભાર.

પરપીડનનો વૃત્તિ-પાશ, પીડા દઈ પોતે પીડાય,
પોતાને જ ભોગે, ભોગ, ખુદ ભોગવાય.

માણસને જે શોભે નહીં, તે નાગાનાય ખુલ્લા કર્યા,
પશુઓએ જોયા નથી, એવા કૈંક તમાશા ધર્યા.

હીન-મનુષ વર્ણને, પશુને ય આવે શરમ,
પાડા-છાપ રૌદ્ર ધ્યાને કળી-મના બેશરમ.

ભારતીય સંસ્કૃતિના શબ્દને યે આવે શરમ,
'આડું' અટક્યું અનાદિથી, કરમ કઢી બે ભરમ.

ખાનદાન કુળે પાક્યા, અક્કલના બારદાન,
દેહ લગની બુદ્ધિ શોધે, પરસ્ત્રી ને પરધાન.

વસમો આખો કળિકાળ, પાશવી જીવડાંની તૃષ્ણા,
જ્ઞાની-લ્લદય ક્ષમા-શીલ, તેવી વરસે કરુણા.

નંગોડોને મૃદુવેણ, કદીયે ના સમજાય,
ભૂખ-કેદ, સોટી મારે, વૃત્તિઓ જ બદલી જાય.

વૃત્તિઓ બદલી શકે, તે ચાબખા જ અહિંસક,
ગુંડાને સુધારી શકે વીતરાગ પરીક્ષક.

વજ્રથી ઘડાય નહીં એ, ફૂલથી જ કચરાય,
પ્રેમનો જાદુ છે કેવો, શબ્દથી જ વીંધાય.

લખાયું છે સ્થૂળ વર્ણન, સૂક્ષ્મ તરફ લઈ જવા,
પ્રકૃતિની ભ્રાંત, ઠંડી-આગને બુઝાવવા.

ગજબની શક્તિઓ, વેડફાય અવળી,
મૂળ – શક્તિ, સમજણે તે જ વહે સવળી.

નિજ – સ્વાતંત્ર્યના રણકા ગુંજશે ફરી ફરી,
જ્ઞાન – અવતારને પાય લાગું લળી લળી.

'ધન્ય મા ભારતી', જગત આખું માંડે મીંટ,
જગત કલ્યાણ-કારી, જ્ઞાન-જ્યોત શુદ્ધ ચિત્ત.

